

15.6.2010

Yksityinen sektori on julkisen kumppani

Vakuutustutkimus 2010

Yksityinen sektori on julkisen kumppani

Sisältö

Tutkimuksen taustaa	2
Vapaaehtoinen vakuutus julkisen turvan täydentäjänä	2
Vastuu lähiomaisen hoivasta koetaan usein uhkaksi omalle hyvinvoinnille	3
Sairauskulu vakuutus koetaan yhä useammin tarpeelliseksi	4
Henkivakuutusta pidetään tarpeellisena, vaikka vain joka kolmannella on sellainen	5
Eläkkeelle halutaan jäädä edelleen 63-vuotiaina	6

Finanssialan Keskusliitto teetti vuonna 2010 Taloustutkimuksella tutkimuksen suomalaisten asennoitumisesta vakuutuksiin ja vakuutusyhtiöihin. Aikaisemmat tutkimukset ovat vuosilta 2000, 2004 ja 2008. Tähän julkaisuun on koottu vakuutustutkimusten keskeiset tulokset. Tekstin on kirjoittanut ja kuvat toimittanut valtiotieteiden lisensiaatti Eija Ahola-Hyppönen Taloustutkimuksesta.

Yhteenveto on Finanssialan Keskusliiton kotisivulla www.fkl.fi.

Tutkimuksen taustaa

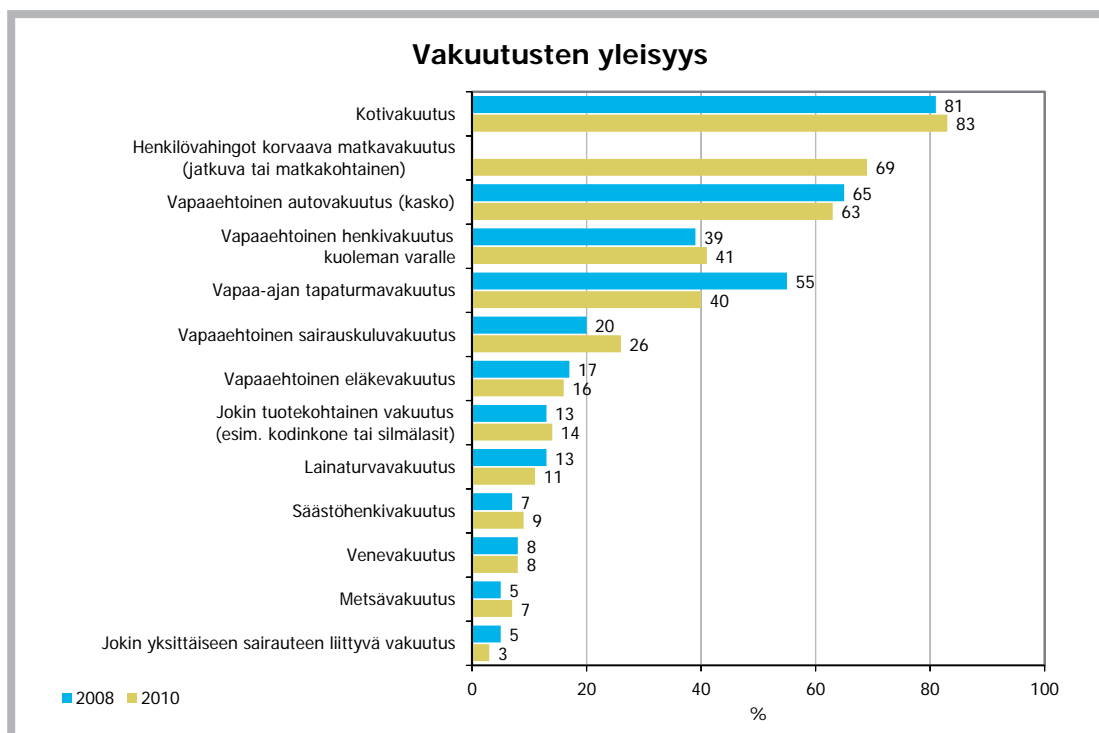
Suomalaisten asennoitumista vakuutuksiin ja vakuutusyhtiöihin on tutkittu säännöllisesti 2000-luvulla. Tämän raportin tiedot pohjautuvat keväällä 2010 tehtyyn haastatteluun, jossa kohderyhmänä olivat Suomessa asuvat 15 – 79 –vuotiaat suomalaiset Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tiedonkeruu toteutettiin henkilökohtaisina haastatteluina vastaajien kodeissa. Haastatteluja tehtiin noin tuhat, joten otos on valtakunnallisesti edustava.

Tämä tiivistelmä keskittyy yksityisten vakuutusten rooliin julkisen, lakisäätetyn sosiaaliturvan täydentäjänä. Vakuutustutkimus 2010:n pohjalta on kirjoitettu myös toinen tiivistelmä, Turvaa vakuuttamisesta. Se keskittyy enemmän kotitalouksien vakuutuksiin liittyviin asenteisiin sekä siihen, miten kotitaloudet käytännössä turvaavat elämänsä vakuutusten avulla.

Vapaaehtoinen vakuutus julkisen turvan täydentäjänä

Lähes puolet (47 %) suomalaisista katsoo vapaaehtoisen vakuutuksen välttämättömäksi pakollisen sosiaaliturvan täydentäjänä. Osuus on säilynyt suunnilleen samana koko 2000-luvun. Koulutustasolla ei ole merkitystä mielipiteeseen. Sen sijaan pienituloiset pitävät vapaaehtoisia vakuutuksia hieman suurituloisia useammin välttämättöminä.

Vapaaehtoisia henkilövakuutuksia pidetään tärkeinä erityisesti sellaisille, joilla on lapsia ja lainaa. Omaisuusvakuutuksilla puolestaan halutaan turvata kalliit – usein ainakin osin lainalla rahoitetut – hankinnat, kuten asunto ja auto.

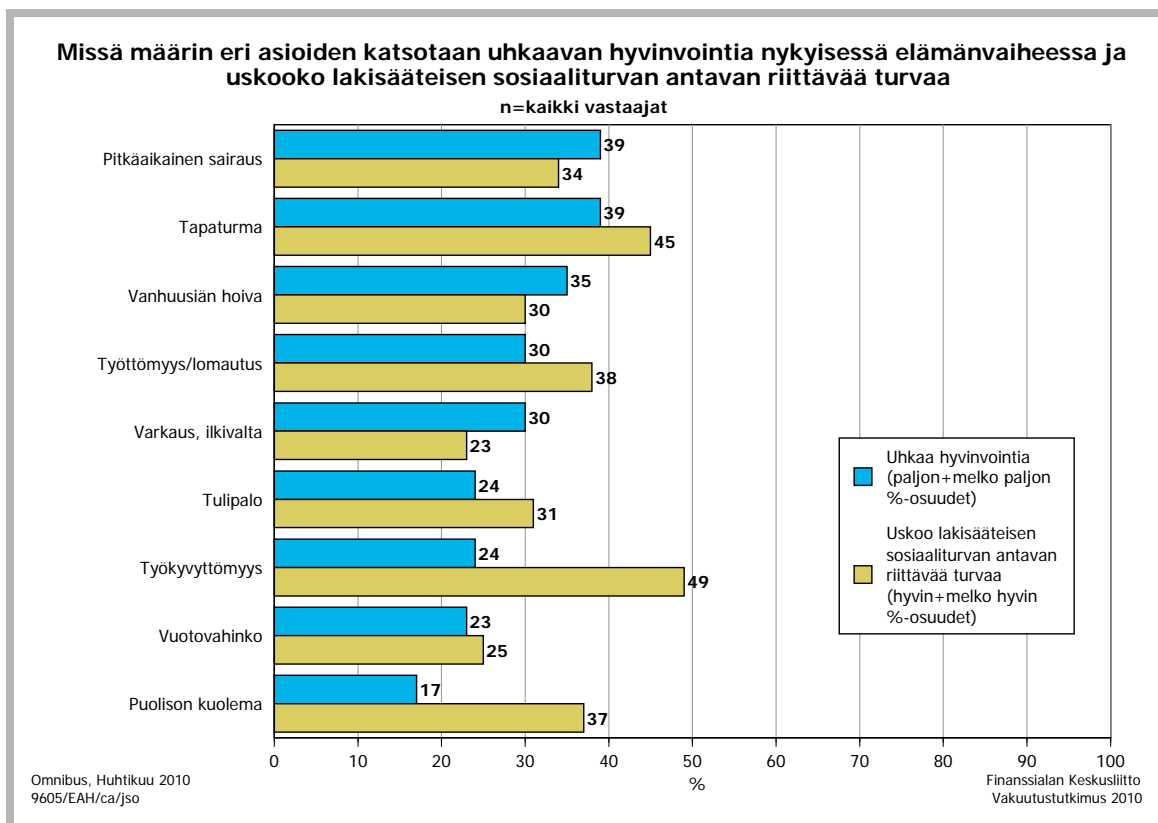

Vastuu lähiomaisen hoivasta koetaan usein uhkaksi omalle hyvinvoinnille

Pitkäaikainen sairaus ja tapaturma ovat suomalaisten mielestä suurimpia riskejä omalle hyvinvoinnille. Yli kolmannes vastaajista kokee myös vastuun lähiomaisen hoivasta uhkaavan hyvinvointia nykyisessä elämäntilanteessa. Moni suomalainen toimii läheistensä omaishoitajana tai kantaa muuten merkittävässä määrin vastuuta läheisen hoivasta. Tämä voi edellyttää palkkatyöstä poissaoloa ja sitä kautta oman talouden resurssien pienenemistä. Väestön ikääntyessä työssäkäyvien hoivavastuu todennäköisesti lisääntyy.

Vanhemmat vastaajat (65 – 79 –vuotiaat) kokevat nuorempia useammin monien eri asioiden uhkaavan omaa hyvinvointia. Eniten vanhin vastaajaryhmä on huolissaan sairauksista ja vanhuusiän hoivaan liittyvistä kysymyksistä. Työikäiset aikuiset puolestaan kokevat uhkaksi usein työelämään sidoksissa olevat asiat, kuten työttömyyden, lomautukset ja työkyvyttömyyden. Sen sijaan puolison kuolemaa ei kovinkaan usein mielletä merkittäväksi hyvinvoinnin uhkaksi (17 %).

Usko yhteiskunnan turvaverkon kattavuuteen eri kriisitilanteissa ei ole kovinkaan vahva. Alle puolet vastaajista katsoo sosiaaliturvan antavan riittävää turvaa elämän kriisitilanteissa. Eniten suomalaiset uskovat sosiaaliturvan riittävyyteen työkyvyttömyyden kohdatessa (49 %).

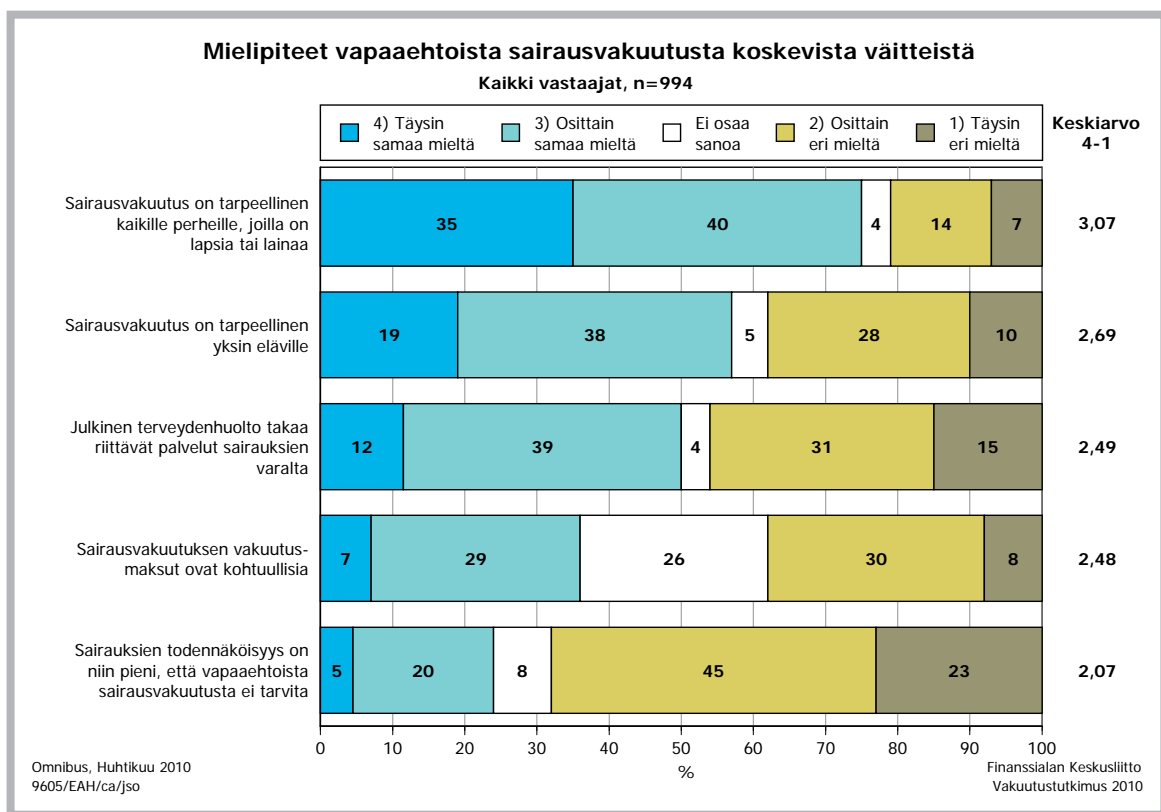

Sairauskuluvakuutus koetaan yhä useammin tarpeelliseksi

Vapaaehtoisten sairauskuluvakuutusten määrä on ollut lisääntymään päin koko 2000-luvun. Sekä itse otetut että työnantajan ottamat vakuutukset ovat hiljalleen kasvattaneet suosiotaan. Noin joka neljännellä on vakuutus (26 %).

Kolme neljästä vastaajasta pitää sairauskuluvakuutusta tarpeellisena kaikille perheille, joilla on lapsia ja lainaa. Yli puolet (57 %) on myös sitä mieltä, että yksinelävät tarvitsevat vakuutuksen. Siihen, että julkinen terveydenhuolto takaa riittävät palvelut, uskoo 51 prosenttia vastaajista.

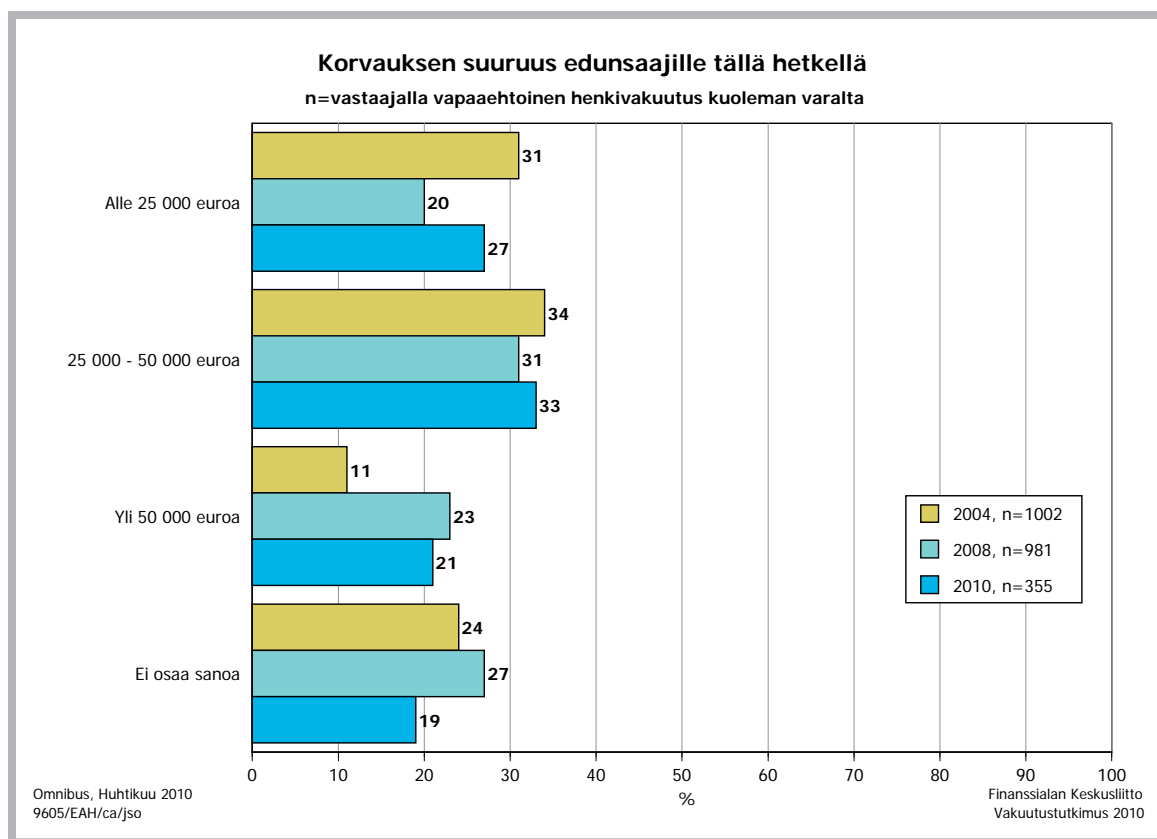

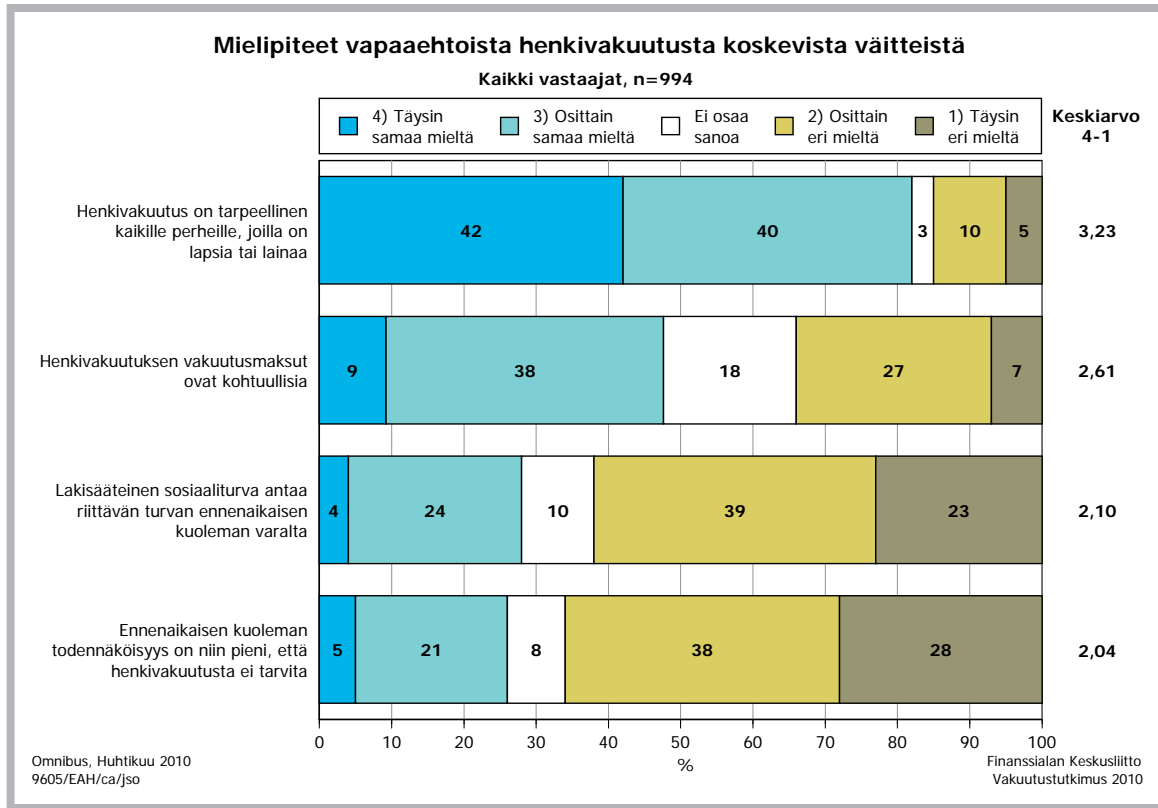
Henkivakuutusta pidetään tarpeellisena, vaikka vain joka kolmannella on sellainen

Peräti 82 prosenttia suomalaisista pitää henkivakuutusta tarpeellisena ainakin perheille, joilla on lapsia tai lainaa. Silti vain joka kolmannella suomalaisella on henkivakuutus kuoleman varalta. Eniten vakuutuksia on 25 – 49 -vuotiailla. Myös koulutus ja kotitalouden tulotaso vaikuttavat henkivakuutuksen ottamiseen. Yleisimmin niitä on vähintään toisen asteen koulutuksen käyneillä.

Ristiriitaista on, että puolison kuoleman kokee hyvinvoinnin uhkana vain 17 prosenttia vastaajista. Ennenaikaisen kuoleman kohdatessa sosiaaliturvan riittävyys uskoo 28 prosenttia vastaajista. Noin neljänneksen mielestä ennenaikaisen kuoleman todennäköisyys on niin pieni, ettei henkivakuutusta tarvita. Suomessa kuolee vuosittain noin 10 000 työkäistä ihmistä.

Henkivakuutuksen edunsaajalle tarkoitetun korvauksen suuruus ei vuosien varrella ole juurikaan muuttunut, vaikka esimerkiksi isot asuntolainat ovat Suomessa yleistyneet. Keskimääräinen korvauksen suuruus on edelleen 25 000 - 50 000 euroa. Miehet ja 25 – 49 -vuotiaat ottavat kuitenkin hieman muita useammin yli 50 000 euron henkivakuutuksen. Lähes viidennes (19 %) niistä, joilla henkivakuutus on, ei osaa sanoa vakuutuksensa korvaussummaa.

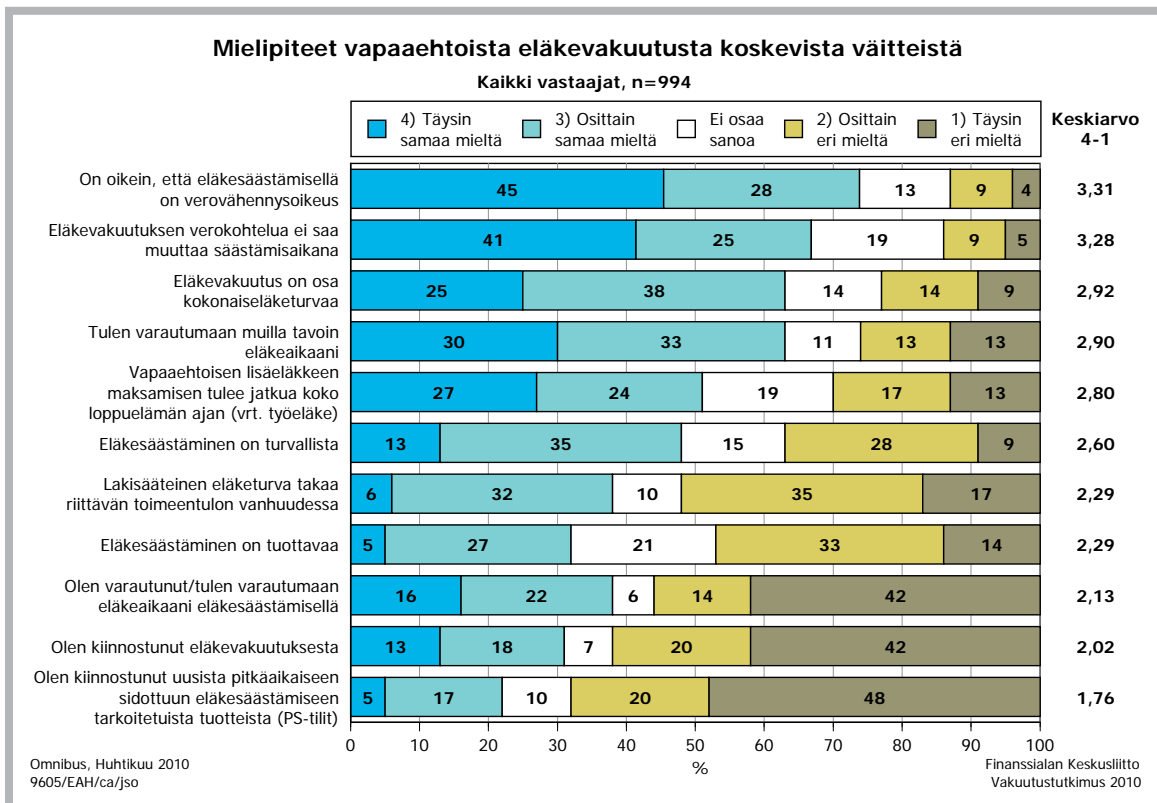
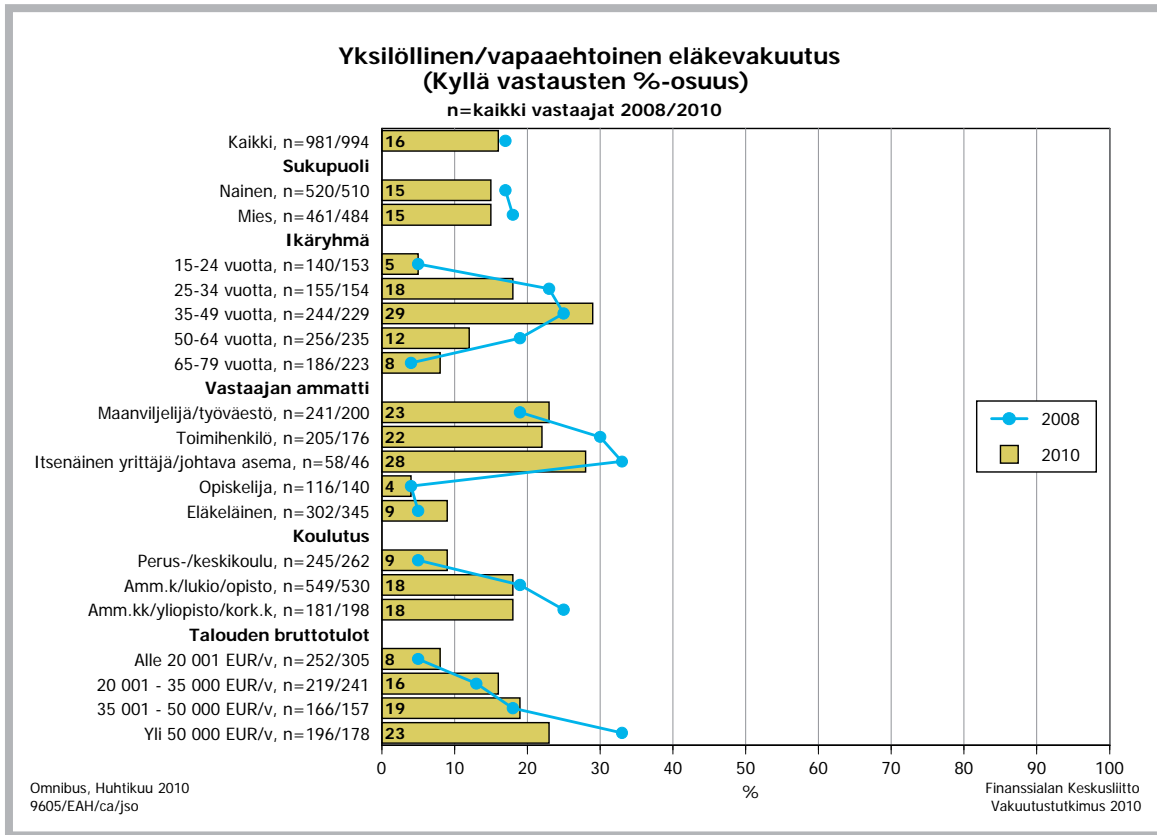
Eläkkeelle halutaan jäädä edelleen 63-vuotiaina

Suomalaiset aikovat edelleen jäädä eläkkeelle useimmiten 63-vuotiaina. Oman tulevan työeläkkeen arvioidaan olevan keskimäärin 53 prosenttia viimeisen työvuoden palkasta. Riittävänä eläkkeen määränä sen sijaan pidetään noin 73 prosenttia palkasta.

Tämän tutkimuksen mukaan noin 16 prosentilla suomalaisista on vapaaehtoinen eläkevakuutus. Eniten vapaaehtoisia eläkevakuutuksia on 35 – 49 -vuotiailla ja vähintään toisen asteen koulutuksen saaneilla.

Lähes kaksi kolmesta (63 %) suomalaisesta katsoo vapaaehtoisen eläkevakuutuksen olevan osa kokonaiseläketurvaa. Lisäksi yli puolet (52 %) suomalaisista ei usko lakisääteisen eläketurvan takaavan riittävää toimeentuloa vanhuuden varalta.

Selkeä enemmistö suomalaisista pitää eläkevakuutuksen verovähennysoikeutta perusteltuna ja on sitä mieltä, ettei eläkesäästöjen verovähennysoikeuteen saa säästöaikana puuttua. Vastaajista 38 prosenttia kertoi joko varautuneensa tai tulevansa varautumaan eläkesäästämällä tulevaan eläkeikaan.

FK|Finanssialan Keskusliitto
Bulevardi 28
00120 Helsinki

Faksi 020 7934 202
etunimi.sukunimi@fkl.fi
<http://www.fkl.fi>